

2016-12-06

Punkt 19: Dnr 0091/15-74 Internrevision 2016

Förslag till beslut i styrelsen

att anteckna internrevisionsrapport 2016 från Örhlings PricewaterhouseCoopers AB (PwC Sverige)

www.pwc.se

*Internrevisionsrapport
från PwC*
Försäkrings AB Göta Lejon

Oktober 2016

pwc

Rapportering från PwC

Inledning

I den här rapporten presenterar vi resultatet av det arbete som vi har utfört under september 2016. Rapporten innehåller de områden vi har granskat, identifierade förbättringspunkter samt våra förslag på hur de brister vi har identifierat kan förbättras.

Vi hoppas att ni finner rapporten givande.

Med vänlig hälsning,

Morgan Sandström

Innehållsförteckning

s.3. Granskningens avgränsning

s.4-8 Iakttagelser under granskningen

s.9 Avslutning och sammanfattning

s.10 Bilaga 1 – Intervjuade personer och inhämtade dokument

Morgan Sandström

Partner

Email: morgan.sandstroem@se.pwc.com

Telefon: +46 (0) 10 212 58 58

Erik Ydreemark

Manager

Email: erik.ydreemark@se.pwc.com

Telefon: +46 (0) 10 213 19 12

Granskningens avgränsning

Den utförda granskningen ingår i den av styrelsen beslutade internrevisionsplanen 2016 för Försäkrings AB Göta Lejon.

De utförda granskningsmomenten är enligt nedan:

Granskning av ersättningar

- Granskning av styrande dokument mot gällande regelverk (Försäkringsrörelselagen samt EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35). Utöver granskning av styrdokumentet har även ett test av löneutbetalningarna genomförts. Anställningsavtal för fyra anställda har inhämtats och stämts av mot lönespecifikation för en månad. Lönespecifikationen har i sin tur stämts av mot utdrag från bokföringssystemet.

Granskning av kontrollfunktioner

- Granskning av aktuella policys, riktlinjer samt övriga styrande dokument mot aktuella regelverk. Vidare har kontrollfunktionernas rapportering inhämtats och granskats, samt en översiktlig granskning av funktionernas ett-årsplaner samt treårsplaner.

Återförsäkringsprocessen

- Granskning av bolagets processbeskrivning och flödesschema. Genomgång, bedömning samt testning av identifierade nyckelkontroller.

Metod:

Granskningen har genomförts av PwC under september månad 2016. Arbetet har genomförts genom att ta del av bolagagsspecifikt material samt intervjuer med ansvariga personer.

Materialet har sedan granskats mot gällande regelverk.

Rapport:

Rapporten är en så kallad avvikelserapport. Rapportens fokus och tyngdpunkt ligger i de förbättringsåtgärder som har iakttagits under granskningen. Iakttagelserna har klassificerats enligt nedan beroende på hur stor inverkan den identifierade bristen anses utgöra.

- - Innebär en identifierad brist med stor inverkan. Skall åtgärdas så snart som möjligt.
- - Innebär en identifierad brist med måttlig inverkan. Skall åtgärdas inom ett år.
- - Innebär en identifierad brist utan väsentlig inverkan. Skall åtgärdas i mån av tid.

Iakttagelser under granskningen - Ersättningspolicyn

Syfte

Syftet med genomgång av ersättningssystemet är att säkerställa att Göta Lejon tillämpar och följer Försäkringsrörelselagen samt EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35. Vidare är det vår uppgift att bedöma huruvida Göta Lejons interna ersättningspolicy är förenlig med tidigare nämnt regelverk. Göta Lejon tillämpar inte möjligheten att erbjuda personal rörlig ersättning. Vår granskning har således inte omfattat rörlig ersättning eller genomgång av prestationsmål.

Utförande

Vi har huvudsakligen baserat vår granskning på styrdokument och protokoll från styrelsemöten, Försäkringsrörelselagen samt EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35. Intervjuer har genomförts med ansvariga personer. Vidare har test av löneutbetalningar utförts mot anställningsavtal, lönerevisionslistor, lönespecifikationer och utbetalningar genomförts. En fullständig lista med erhållet underlag redovisas i **bilaga 1**. Nedan följer de iakttagelser som vi noterat under vår granskning.

Område	Iakttagelse	Vår rekommendation	Ledningens kommentar
 Ersättnings-policy	Enligt EU-kommissionens delegerade förordning 2015/25 skall det i ersättningspolicyn definieras hur företaget identifierar vilka anställda som kan påverka bolagets risknivå. Detta saknas för närvarande i bolagets ersättningspolicy.	PwCs rekommendation är att detta inkluderas i uppdaterad ersättningspolicy.	Kommer att åtgärdas senast Q2 2017.
 Ersättnings-policy	Enligt EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35 skall styrelsen besluta om ersättning till bolagets ledande befattningshavare (VD, vVD och personer i företagsledning som är ansvariga direkt inför styrelsen, verkställande direktören eller vice verkställande direktören). Inga sådana beslut har identifierats vid genomgång av bolagets styrelseprotokoll.	PwCs rekommendation är att styrelsen fortsättningsvis tar beslut om ledande befattningshavares ersättningar.	Enligt riktlinjer och direktiv för Göteborgsstads bolag så fastställer Kommunstyrelsen VDs lön. Vice VDs lön är inte en styrelsefråga utan sätts av VD.

Iakttagelser under granskningen fort. - ersättningspolicyn

<i>Område</i>	<i>Iakttagelse</i>	<i>Vår rekommendation</i>	<i>Ledningens kommentar</i>
 Ersättnings-policy	<p>Enligt ersättningspolicyn ansvarar funktionen för regelefterlevnad för uppföljning av ersättningspolicyn. Enligt EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35 skall ansvarig kontrollfunktion minst årligen granska att bolagets ersättningar följer ersättningspolicyn. Detta skall rapporteras minst årligen till bolagets styrelse. Detta framgår också av Göta Lejons ersättningspolicy.</p> <p>Ingen sådan rapportering har identifierats vare sig i rapporter från funktionen för regelefterlevnad eller i styrelseprotokoll.</p>	<p>PwCs rekommendation är att ersättningspolicyn uppdateras så att det istället för funktion för regelefterlevnad framgår att det är funktion för internrevision som årligen granskar Göta Lejons ersättningspolicy.</p>	<p>Kommer att åtgärdas senast Q2 2017.</p>

Iakttagelser under granskningen fort. - ersättningspolicyn

Område	Iakttagelse	Vår rekommendation	Ledningens kommentar
 Ersättnings-policy	<p>I EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35 framgår ett antal punkter med information som skall offentliggöras. Då ingen rörlig ersättning utgår till de anställda blir en del av information inte applicerbar.</p> <p>De punkter som vi anser bör upplysas om som saknas i föregående årsredovisning eller separat rapport avseende ersättningar är följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beslutsgången för ersättningspolicyn. • Den riskanalys som ligger till grund för hur ersättningspolicyn utformats. • Det senaste räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp för avgångsvederlag och garanterade rörliga ersättningar. • Det senaste räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp för ersättningar fördelat på kategorierna anställda i ledande positioner respektive övriga anställda som påverkar företagets risknivå och alla anställda <p>Det bör även förtydligas att ingen rörlig ersättning utgår till <i>någon</i> av bolagets anställda.</p>	<p>PwCs rekommendation är att informationen inkluderas i kommande årsredovisning eller separat rapport avseende ersättningar.</p>	<p>Kommer att finnas med i årets årsredovisning.</p>

Iakttagelser under granskningen – Kontrollfunktioner

Syfte

Syftet med genomgång av kontrollfunktionernas arbete är att säkerställa att organisationen är uppbyggd på ett sätt som säkerställer funktionernas oberoende. Vidare är det vår uppgift att utvärdera huruvida funktionerna ges möjlighet att utföra sitt uppdrag på ett tillfredställande sätt baserat på omfattningen av Göta Lejons verksamhet. Fokus har även varit att säkerställa att krav enligt Solvens II direktivet efterlevs avseende kontrollfunktionerna.

Utförande

Vi har huvudsakligen baserat vår granskning på styrdokument och protokoll från styrelsemöten samt specifika hänvisningar i Solvens II direktivet. Intervju har genomförts med beställaransvariga för respektive funktion. Detta då samtliga funktioner är outsourcade. För att utvärdera funktionernas utförda arbete har funktionernas planer och rapportering varit en viktig informationskälla i vår granskning. En fullständig lista med erhållet underlag redovisas i **bilaga 1**. Nedan följer de iakttagelser som vi noterat under vår granskning.

Område	Iakttagelse	Vår rekommendation	Ledningens kommentar
 Kontrollfunktioner	I treårsplanen för Riskkontroll och Compliance framgår det inte under vilket år som granskningen planeras att genomföras.	PwC rekommenderar att granskningsinsatserna i framtida treårsplaner tilldelas ett preliminärt år. Detta för att minimera risken att något av granskningsmomenten inte genomförs.	Kommer att definieras i kommande planer för 2017-2019.
 Riskkontroll	I bolagets riktlinje för riskkontroll framgår det att bolagets styrelse varje år skall anta funktionens plan över de planerade granskningsinsatserna kommande år. Vid granskning av bolagets styrelseprotokoll har ingen sådan plan presenterats för styrelsen. Ingen plan finns heller tillgänglig enligt beställaransvarig.	PwC rekommenderar att kontrollfunktionen så snart som möjligt presenterar en plan för resterande del av 2016, och att styrelsen antar denna. Fortsättningsvis bör detta göras under hösten, så att de årliga granskningsinsatserna är fastställda i god tid innan årets början.	Fastställd på styrelsemöte den 8/12 2015.

Iakttagelser under granskningen fort. – Kontrollfunktioner

<i>Område</i>	<i>Iakttagelse</i>	<i>Vår rekommendation</i>	<i>Ledningens kommentar</i>
Regelefterlevnad	<p>I bolagets riktlinje för regelefterlevnad framgår det att bolagets styrelse årligen skall fastställa en årlig granskningsplan.</p> <p>Granskningsplanen för 2016 (Q2, Q3 och Q4) har inte antagits av styrelsen.</p>	<p>PwC rekommenderar att styrelsen i framtiden fastställer funktionen för regelefterlevnads årsplan.</p>	<p>Fastställd på styrelsemöte den 8/12 2015.</p>
Akturie-funktionen	<p>Med anledning av Solvens II direktivet som trädde ikraft den 1 januari 2016 ställs det krav att ett försäkringsföretag inrättar en aktuariefunktion. Aktuariefunktionen ska vara oberoende den operationellt verksamma aktuarien. I Göta Lejons fall utgörs aktuariefunktionen och den operationellt verksamma aktuarien av en och samma person.</p>	<p>PwC rekommenderar att åtgärder vidtas för att säkerställa funktionens oberoende och därmed möjlighet att utföra kontroller.</p> <p>Alternativ lösning är att inrätta årlig validering av kontrollfunktionens arbete.</p>	<p>Bolaget överväger en oberoende årlig validering av aktuariens arbete.</p> <p>Åtgärder för aktuariens oberoende kommer att beaktas vid kommande upphandling av aktuariefunktionen 2017</p>

Iakttagelser under granskningen fort. – Kontrollfunktioner

Område	Iakttagelse	Vår rekommendation	Ledningens kommentar
 Akturie-funktionen	Under intervju med företagsledningen och ansvarig aktuarie noterades att svårigheter avseende kontroll av datakvalitet i output/input i de aktuariella beräkningarna föreligger. I dagsläget utförs inga dokumenterade kontroller för att säkerställa datakvaliteten.	PwC rekommenderar att dokumenterade kontroller tas fram i samråd med ekonomifunktionen och aktuarien för att formulera fungerande kontroller.	Planeras under 2017.
 Akturie-funktionen	Under intervju med beställaransvarig noterades att Göta Lejon har begränsad möjlighet att ta del av det aktuariella beräkningsunderlaget med tillhörande modeller. Detta i kombination med att aktuariefunktionen är utlagd till extern konsult ökar risken för personberoende. Detta leder till försämrade möjligheter för Göta Lejon att hämta hem den kritiskt utlagda verksamheten.	PwC rekommenderar att Göta Lejon vidtar åtgärder för att minimera risken för personberoende avseende de aktuariella arbetsuppgifterna.	Kommer att beaktas vid kommande upphandling av aktuariefunktionen 2017

Iakttagelser under granskningen – Återförsäkringsprocessen

Syfte

Syftet med genomgång av återförsäkringsprocessen är att säkerställa att kritiska moment i processen hanteras enligt de beskrivningar som finns upprättade av bolaget. Vidare är det vår uppgift att utvärdera huruvida befintlig process minimerar risken för fel avseende återförsäkring.

Utförande

Vi har genom intervju med ansvarig för upphandling av återförsäkring fått en förståelse för hur processen för upphandling av återförsäkring går till. Vi har vidare tagit del av flödesschema och enklare dokumentation av processen. Göta Lejons riktlinje för återförsäkring har tagits i beaktning för att avgöra om processbeskrivning utifrån intervjuer följer den av styrelsen fastställda riktlinjen.

Område	Iakttagelse	Vår rekommendation	Ledningens kommentar
 Återförsäkring	Vid genomgång av processen för återförsäkring noterades att processdokumentation endast fanns i form av ett flödesschema och omfattade endast processen för upphandling. Framtagande av formell processbeskrivning är enligt skadeförordning vad gäller både för internt som externt bruk.	PwC rekommenderar att framtagandet av processbeskrivning prioriteras och slutförs.	Är på gång och ska färdigställas under 2017.
 Återförsäkring	Vid genomfört stickprov avseende återförsäkringsavtal noterades att samtliga avtal ej blivit påskrivet av behörig firmatecknare hos Göta Lejon. Enligt samtal noterades att dessa avtal aldrig signerats av Göta Lejon. Vi har utfört benchmark mot andra försäkringsbolags återförsäkringsavtal där slutsatsen är att merparten av avtalen signeras av båda parter. Endast en återförsäkrare i vårt benchmark saknade underskrift från behörig firmatecknare hos försäkringsföretaget.	PwC rekommenderar att Göta Lejon i framtiden tillser att samtliga återförsäkringsavtal undertecknas av vid tillfället behörig firmatecknare hos Göta Lejon samt att rutinen tas med i den processbeskrivning som håller på att upprättas.	Bolaget kommer att göra detta från och med årets förnyelse.

Avslutning och sammanfattning

Under 2017 planerar PwC (internrevisionsfunktionen) att granska följande delar inom Göta Lejon:

Uppföljning av 2016 års iakttagelser.

Granskning av ersättningar.

Granskning av skadehanteringsprocessen.

Granskning av företagsstyrningssystemet.

Datum för ovanstående granskning föreslås till Er under våren 2017.

Med vänlig hälsning,

Morgan Sandström, Erik Ydremark och Axel Albertson Witting

Bilaga 1

Vi har under vår granskning intervjuat följande personer och tagit del av nedan dokument.

Granskning av ersättningspolicyn

Intervjuade personer:

Björn Wennerström

Katrin Kajrud

Inhämtade dokument:

Ersättningspolicy version 6

Ersättningspolicy version 7

Samtliga styrelseprotokoll under 2015

Samtliga Complaincerapporter under 2015

Anställningsavtal för fyra anställda inom bolaget

Lönespecifikationer för en månad för de fyra anställda

Löneutbetalningsunderlag för de fyra anställda för en månad

Bilaga 1 – fort.

Granskning av kontrollfunktioner

Intervjuade personer:

Katrin Kajrud

Björn Wennerström

Peter Niman

Inhämtade dokument:

Riktlinje för aktuariefunktionen version 4

Riktlinje för internrevision version 5

Riktlinje för regelefterlevnad version 1 och 2

Riktlinje för riskkontroll version 3 och 4

Riskkontroll rapport Q1 2016

Riskkontroll rapport Q2 2016

Compliance rapport Q1 2016

Compliance rapport Q2 2016

Treårsplan Riskkontroll, Compliance och Internrevision

Styrelseprotokoll för hela år 2015 samt tillgängliga protokoll för år 2016

Sammanställning åtgärder i samtliga rapporter från 2 och 3 linjen 2016-05-25

Bilaga 1 – fort.

Granskning av återförsäkringsprocess

Intervjuade personer:

Mia Jonsson

Katrin Kajrud

Inhämtade dokument:

Återförsäkringar 2016 – återförsäkrare, försäkrat värde och premie

Riktlinjer återförsäkring version 4

Flowchart över upphandlingsprocessen avseende återförsäkring

Återförsäkringsavtal

- *AIG – Egendomsförsäkring staden*
- *Scor – Egendomsförsäkring staden*
- *IF – Egendomsförsäkring Göteborgs Energi*
- *Münich Re – Egendomsförsäkring Framtiden*
- *Morderna – Förmögenhetsbrott*

Betalningsunderlag för ovan återförsäkringsavtal

www.pwc.se

Tack för ett gott samarbete!

